

MAMMALOKALISATIE

MARKEREN VAN TUMOR MET JODIUMZAADJE

FRANCISCUS VLIETLAND

De behandeling vindt plaats in:

- Franciscus Vlietland

Röntgenafdeling

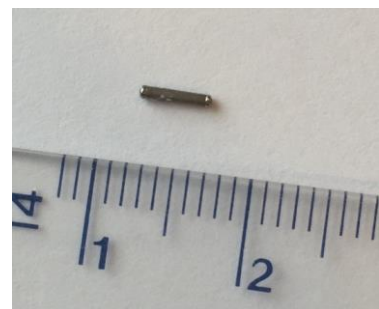
Met u is besproken dat een 'mammalokalisatie' nodig is bij u. Hierbij wordt de precieze plaats van de afwijking in uw borst gemarkeerd door middel van een 'jodiumzaadje'. De chirurg kan de gemarkeerde afwijking daarna tijdens de operatie verwijderen.

Deze folder geeft meer informatie over de procedure. Het is goed u te realiseren dat de situatie voor u persoonlijk anders kan zijn dan in deze folder wordt beschreven. Heeft u vragen? Bespreek dit dan met uw behandelaar, mammacareverpleegkundige of radiologisch laborante die het onderzoek doet.

Inbrengen jodiumzaadje

Het doel van het markeren is dat de chirurg tijdens de operatie het jodiumzaadje en dus de afwijking kan terugvinden en verwijderen. De operatie kan kort na de plaatsing van het zaadje zijn, maar er kunnen ook weken tot maanden tussen zitten.

Het markeren gebeurt door een 'jodiumzaadje' in te brengen op de plaats van de afwijking in de borst. Dit is een heel klein staafje ter grootte van een potloodpuntje (zie foto) met licht-radioactief jodium. Na het markeren, kan tijdens de operatie de plaats van de afwijking met speciale apparatuur heel precies zichtbaar worden gemaakt.



Jodiumzaadje

De chirurg weet zo exact waar de afwijking zich bevindt.

De MARI -procedure

De MARI-procedure is een nieuwe behandelmethode. Deze methode wordt gebruikt als er uitzaaiingen in de okselklier(en) zijn aangetoond en voorafgaand aan de operatie wordt behandeling met chemotherapie. Uw hoofdbehandelaar informeert u hierover. Bij de MARI-procedure wordt de lymfklier met uitzaaiing erin gemarkeerd door een jodiumzaadje. De afkorting MARI staat voor het markeren van de oksel met een radioactief jodiumzaadje. Deze klier wordt de MARI-klier genoemd. Na het plaatsen van het jodiumzaadje, zal de behandeling met chemotherapie volgen. Bij de operatie verwijdert de chirurg de gemarkeerde lymfklier. De chirurg stuurt deze in voor pathologisch onderzoek.

Vroeger ondergingen patiënten een grote operatie, de 'okselklierdissectie', waarbij het grootste deel van de okselklieren werden verwijderd. Deze operatie heeft een aantal nadelen, zoals de kans op een gezwollen arm, pijn en schouderklachten. Tegenwoordig weten wij dat we u deze grote operatie kunnen besparen als de MARI-klier schoon is. Na de chemotherapie wordt alleen de klier met het jodiumzaadje uitgenomen. Uw hoofdbehandelaar bespreekt de uitslag met u na de operatie.

Vorbereiding

- Neem altijd een legitimatiebewijs (paspoort, rijbewijs of identiteitskaart) en uw zorgverzekeringspas mee bij uw bezoek aan het ziekenhuis.
- Vóór dit onderzoek mag u geen bodylotion, crème of talkpoeder gebruiken op uw borst(en).
- Draag losse, comfortabele kleding en een stevige beha voor steun na het onderzoek.
- Als u (mogelijk) zwanger bent, is het noodzakelijk om dit vóór uw onderzoek te melden.
- Als u bloedverduunners gebruikt, dient u dit te melden bij de afdeling Radiologie.
- Wanneer u verhinderd bent, vragen wij u zo spoedig mogelijk telefonisch contact op te nemen met de

mammacareverpleegkundige:
Franciscus Vlietland: 010 - 893 1874

De procedure

Op de afgesproken tijd meldt u zich bij de balie van de afdeling Radiologie, die u doorverwijst naar de juiste wachtruimte. De laborante roept u binnen als u aan de beurt bent en vraagt u uw bovenkleding uit te doen. De radioloog voert de procedure samen met 2 specialistische laboranten uit.

Uitvoering procedure

Er zijn 2 mogelijkheden om de tumor goed in beeld te brengen tijdens het inschuiven van het jodiumzaadje: meestal kan dit met behulp van echografie (geluidsgolven) en anders met behulp van een mammografie (röntgenstralen):

- Echografie: als bij u de afwijking waarneembaar is met behulp van echografie, wordt u gevraagd op uw rug te gaan liggen. De radioloog brengt gel aan op de borst en bepaalt met de echokop de plaats van de afwijking en de positie voor de naald.
- Mammografie: als bij u de tumor alleen met röntgen waarneembaar is, wordt u gevraagd op een stoel plaats te nemen met de borst op een steunplaat. Het kan ook zijn dat u wordt gevraagd om op de buik op de onderzoekstafel te gaan liggen met de borst in een uitsparing in de tafel. De borst wordt platgedrukt door middel van een plaatje dat de borst gedurende het onderzoek op zijn plaats houdt. De laborant maakt röntgenfoto's van de borst. Vervolgens kan de radioloog via de computer de plaats van de afwijking en de positie voor de naald exact bepalen.

Nadat de exacte plaats van de afwijking en de positie voor de naald zijn bepaald, wordt het jodiumzaadje met behulp van een naald in de borst gebracht. Soms worden meerdere zaadjes ingebracht. Ten slotte worden enkele controlefoto's gemaakt met het mammografie apparaat om te beoordelen of het zaadje goed is geplaatst.

De procedure duurt ongeveer 45 minuten. De procedure vindt poliklinisch plaats. Dit wil zeggen dat u na de procedure gewoon naar huis kunt.

Risico's en complicaties

Wij raden u aan om na de procedure de arm en borst te ontzien. Ook kunt u paracetamol nemen als u dat nodig vindt.

Het is mogelijk dat na de mammalokalisatie een bloeduitstorting of een infectie optreedt op de plaats waar het zaadje is ingebracht. Het is daarom belangrijk om bij toenemende roodheid of zwelling van de borst, als u koorts krijgt of hevige pijnklachten, contact op te nemen met uw behandelend specialist of de mammacareverpleegkundige:

- Franciscus Vlietland: 010 - 893 1874

Straling

Het jodiumzaadje bestaat uit licht-radioactief materiaal. De straling die het zaadje uitzendt, wordt door het weefsel in de borst sterk verzwakt en is minimaal voor uw omgeving. Om te voorkomen dat kleine kinderen een stralingsdosis oplopen, weliswaar zeer laag, adviseren wij om kleine kinderen niet langer dan één uur per dag dicht tegen uw borst aan te houden. De hoeveelheid straling, die een kind op deze manier kan ontvangen, is dan zeer klein. Na het verwijderen van de radioactieve jodiumzaadjes is dit advies niet meer van toepassing.

Voor volwassenen in uw omgeving zijn voorzorgsmaatregelen niet nodig. Het jodiumzaadje is dus niet gevaarlijk voor u of uw omgeving en kan indien nodig lange tijd blijven zitten.

Reizen naar het buitenland

Als u van plan bent naar het buitenland te reizen (in de periode tussen het plaatsen van het jodiumzaadje en de operatie), is het de bedoeling, dat u vooraf contact opneemt met de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Dit in verband met het meekrijgen van een medische verklaring.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Radiologie:
Franciscus Vlietland: 010 – 893 0210